

menne, enten det nu skulde være en Lærer eller en Lærerinde; thi naar Bedkommende saa har tjent et Aarstid, vilde man langt bedre blive beskændt med, hvad en saadan Person duer til. Dette vilde efter min Overbeviisning være en langt bedre Examen end den, man tager, naar man gaaer Seminarievæsen. Jeg troer ogsaa, at det er urigtig saaledes at bestemme en vis Løn, idet jeg anseer den Løn for den meest passende, hvorefter en Commune og bedkommende Lærer eller Lærerinde kunne komme overeens. Vi have jo hørt, at der hviler en meget stor Pensionsskyld paa Landet, men naar dette er saa, saa forekommer det mig ikke at være rigtigt, at forøge Pensionsskylden endnu mere. Det synes mig, som om det er et Mundsvær med denne Pensionssforringelse, om hvilken man taler; thi jeg seer ikke, at man gjør Noget for at faae Pensionerne indskrænkede; nu vil man jo tilmed have, at Qvinder ogsaa skulle have Pension, naar de have Ansættelse i det Offentliges Tjeneste. Jeg troer, at der vilde kunne stee en god Overgang, hvis det blev klart, at Skolefrihed var det Bedste. Naar Skolerne nemlig, saaledes som der er Tegnet til, blive overbeviisede, og Bøerne da antage en Lærer eller en Lærerinde, saa kunne de Skoler, som saaledes opstaae, maaskee overtræffe de offentlige Skoler, hvorved det da kan blive klart for Regjeringen, at Skolefriheden paa Landet og i Kjøbstæderne vilde være det Bedste.

Winther: Dette Lovforslags Fremkomst har, som bekendt, vakt ikke saa ringe Uro blandt Lærerne i Kjøbstæderne; men efter den Forklaring, som for lidt siden blev givet af den ærede Minister angaaende Forstaaelsen af Slutningen af § 1, troer jeg, at denne Frygt vil svinde bort. — Jeg skulde isvrigt ikke have begjært Ordet, hvis der ikke nu fra min ærede Sidemand (Søren Jørgensen) var kommen en Ytring, som synes ogsaa at kunne ramme mig. Det ærede Medlem var uenig med dem, som havde glædet sig over Lovens, idet han var misfornøjet med den i visse Retninger. Det er imidlertid gaaet mig ligesom ham; ogsaa jeg er misfornøjet med, at Skolevæsenet bestandigt staaer som det gjør, nemlig som en halv Stats-

og en halv Communalindretning, medens jeg ønsker, at det skal være en reen Communalindretning. Min Glæde over Lovens angik derfor ogsaa kun det Eine, at den søger at give Fruentimmere, som ere brugbare dertil, Afgang til lønede Stillinger i Samfundet; dette var den eneste Grund, hvorfor jeg glædede mig over den.

Ministeren for Kirke og Undervisningsvæsenet: Jeg har ikke sagt, at denne Lov ikke kunde anvendes til at sætte Lærere i Stedet for Lærere, men jeg har sagt, at det Tilfælde, hvori den fortrinnsvis vilde blive anvendt, og hvori jeg vilde ansee det for rigtigt at anvende den, vilde være det, hvor Kjøbstæderne ellers vilde betænke sig paa at forøge Lærerkrafterne. Jeg nærer forøvrigt en fuldstændig Overbeviisning om, at Kjøbstæderne ikke i noget overdreven Maal ville indskrænke Lærerkrafterne, og jeg troer, at den Frygt, som er vakt i Lærerstanden, er ubegrundet, forsaavidt Lærerne have troet, at Communalbestyrelserne skulde lægge an paa gennem denne Lov at berøve Lærerne den Afgang til en højere Løn, som de nu have; men den væsentligste Bevæggrund for mig til at fremme denne Sag har været den, som jeg foranlediget af den ærede Folkethingsmand for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), fremskillede i et Exempel, det Tilfælde nemlig, hvor der var Spørgsmaal om at forøge Skolens Lærerkrafter, men hvor Communalbestyrelsen var betænkelig derved, netop af Hensyn til, at man ved denne Forøgelse med en Lærerinde tillige fik en forhøjet Lærerlønning at udrede. Dengang jeg forrige Gang havde Ordet, efterat den ærede Folkethingsmand for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen) havde talt, erkjendte jeg, at der var Tilfælde, hvor der kunde være Tale om at sætte en Lærerinde i Stedet for en Lærer. Det maa altsaa have været en urigtig Opfattelse, naar den ærede sidste Taler troede, at den Udtalelse, jeg fremkom med, i væsentlig Grad havde forandret Lovens Indhold; thi det Exempel, jeg fremsatte, var kun valgt for at imødegaae det Exempel, som den ærede Folkethingsmand for Veile Amts 2den Valgkreds opstillede.